

Stegulețe roșii identificate în procesul de monitorizare a achizițiilor de la Termoelectrica

Autor: Olga Diaconu

S.A. „TERMOELECTRICA” este o entitate contractantă care desfășoară un număr mare de proceduri de achiziție în sistemul Mtender, în temeiul Legii 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale. Analiza mai multor proceduri de achiziții, în baza informațiilor disponibile în sistemul Mtender, scoate în evidență unii indicatori de risc din achizițiile desfășurate de S.A.„Termoelectrica”. Printre aceștia, cei mai frecvenți sunt cerințele din documentația de atribuire care fac referire la standarde rusești expirate, specificațiile restrictive, acceptarea unor documente confirmative a calității irelevante, acceptarea unor oferte neconforme, dar și anularea neargumentată a procedurilor de achiziție.

Cerința ca bunurile să corespundă unor standarde anulate

S.A.„Termoelectrica” continuă să utilizeze ca și standarde de referință GOST-urile anulate în RM. În procedura de achiziție de reagenți chimici pentru tratarea apei, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1701842666292](#), se face referire la standarde GOST sau echivalent. La verificare pe pagina [shop.standard.md](#), aceste standarde GOST sunt anulate. Deși, de regulă, la cerință se adaugă sintagma „sau echivalentul”, acest lucru nu înseamnă că în toate cazurile există alte standarde naționale sau europene/internaționale echivalente. Astfel, bunurile oferite provin, de regulă, din țări post-societive și, mai rar, din țări UE. Pe de altă parte, bunurile care corespund unor standarde UE sau internaționale în vigoare ar putea fi mai scumpe și, deși mai calitative, prețul raportat la standarde sovietice ar putea să nu se încadreze în limitele financiare stabilite de entitatea contractantă. Situația este similară și în procedurile de achiziție a reagenților chimici nr. [ocds-b3wdp1-MD-1708352879206](#) sau de achiziționare a materialelor de filtrare pentru anul 2024, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1707392059259](#).

În achiziția de elemente de conducte nr. [ocds-b3wdp1-MD-1709013652676](#), un operator economic și-a manifestat nemulțumirea privind utilizarea standardelor anulate în secțiunea „clarificări”. Entitatea contractantă, prin răspunsul său, nu a oferit de fapt nicio clarificare, ci doar a bifat un răspuns la solicitarea de clarificare.

Titlu
Denumirea pozitiilor in loturi.

Întrebare primită
27.02.2024 / 12:17

Descriere

Cum trebuie ca ofertanții să ghicească pozițiile din loturi dacă Dvs folosiți ceva general în denumire pentru toate loturile? După cantitate? Pe urma cum o să fie făcută evaluarea dacă cineva nu va ghici lotul corect? Va faceți singuri probleme pe loc drept la o achiziție cu valoarea de 3 milioane lei... pe faceți de lucru la ANSC și pe urma se anulează licitația, și hai iar din nou... Plus la aceasta GOST nu mai e valabil în RM de citiva ani, da Dvs tot cereți GOST...

↳ Denumirea pozitiilor in loturi.

27.02.2024 / 13:49

Buna ziua,
subiectul invocat nu face parte din clarificări.

Situația este similară și în procedura de achiziție de conducte și elemente de rețele nr. ocds-b3wdp1-MD-1675761998492.

Solicitarea/admiterea unor certificate de calitate „model”

O cerință pe care o considerăm eronată în documentația de atribuire utilizată de SA „Termoelectrica” ține de certificatele de calitate. În anunțul de participare pentru procedura de achiziție a țevelor de oțel pentru anul 2023 (repetat), nr. ocds-b3wdp1-MD-1676453884151, regăsim cerința „Certificatul de calitate/Certificatul de conformitate/Raport de încercări (sau actul ce confirmă calitatea bunurilor propuse la licitație)”, care indică asupra faptului că entitatea pune semnul egalității între două documente care au rol și valoare diferită. Respectiv, operatorul economic ar avea libertatea de a alege între oricare dintre aceste acte la depunerea ofertelor. S-a conturat o practică de a prezenta certificate de calitate „model” sau certificate aferente unor loturi care au fost livrate în trecut, ca și dovadă a faptului că ofertantul va putea prezenta și pentru alte loturi care ar urma abia să fie produse certificate similare. În procedura de licitație menționată, „Metalica Zuev” SRL a depus o contestație în legătură cu faptul desemnarea câștigătoare a ofertei depusă de „MIRZAGHITOV & Co” SRL, care a anexat un astfel de certificat pe care era scris cu pixul „ОБРАЗЕЦ” (traducere:model). În acest caz, contestația depusă de „Metalica Zuev” SRL a fost respinsă de ANSC, din considerentul că ofertantul câștigător prezentase și certificate de conformitate pentru bunurile propuse. Cu toate acestea, nu considerăm că este o practică bună a entității contractante de a pune semnul egalității între certificate care nu îndeplinesc în esență același rol.

Se solicită certificate de calitate la depunerea ofertelor, când acestea se eliberează abia la producerea bunurilor ocds-b3wdp1-MD-1676453884151 - în acest caz, ofertantul câștigător a prezentat și certificate de conformitate, pe lângă certificate de calitate, cerința era indicată prin bară în anunțul de participare, prin urmare contestația a fost respinsă. Cu toate acestea, admitem că în alte situații similare, operatorii economici ar putea prezenta doar certificate de calitate pentru loturi anterioare, iar entitatea contractantă ar putea să le accepte, generând riscuri pentru entitatea contractantă.

Specificații restrictive

O procedură de achiziție a S.A. „Termoelectrica” în care am observat mai multe specificații restrictive se referă la procurarea reagenților chimici necesari pentru stabilizarea și menținerea regimului chimic al apei și aburului la utilajul energetic de presiune medie, nr. ocds-b3wdp1-MD-1708352879206. Prin aceasta, entitatea contractantă și-a propus să achiziționeze 7000 kg de inhibitor al procesului de coroziune pe bază de amine, cu valoarea estimată de 2 milioane lei, fără TVA, conform parametrilor indicați.

bunuri/servicii:					
Nr. d/o	Cod CPV	Denumirea bunurilor/ serviciilor/ lucrărilor	Cantitate/ Unitate de măsură	Descrierea achiziției	Valoarea estimată, fără TVA (pentru fiecare lot în parte)
Achiziționarea reagenților chimici necesari pentru stabilizarea și menținerea regimului chimic al apei și aburului la utilajul energetic de presiune medie					
Lot 1	24962000-5	Inhibitor al procesului de coroziune pe bază de amine	7000 kg	<u>Conform cerintelor Caietului de Sarcini</u> Aspectul exterior - Soluție incoloră sau galben deschisă Densitatea (20°C), g/cm ³ - 0,96 – 1,10 Solubilitatea în apă - Solubil în orice proporții pH-ul, nu mai puțin de - 13,0 pH-ul soluției de 1 %, nu mai puțin de - 11,0 Conținutul sumar al aminei/-lor cu rol de neutralizare, % - 25,0 – 30,0 Conținutul aminei pelicologene, %, (Z) N 9 octadecenilpropan 1,3 diamină - 2,5 – 5,0	2 000 000
Valoarea estimativă totală, lei fără TVA					2 000 000

Din pct. 16 al anunțului de participare reiese că entitatea contractantă își rezervă dreptul de a nu achiziționa întreaga cantitate, ci doar în funcție de necesități, în baza unor comenzi prelabile. Totodată, din cantitatea totală, **2000 kg de reagenți vor fi utilizați în procesul de testare la utilajul energetic al Beneficiarului timp de minim 4 săptămâni**, după semnarea contractului. Procedura de testare se încheie cu un proces-verbal al controlului calității, executat de laboratorul Serviciului Chimic al cumpărătorului. Dacă prin acest proces-verbal al entității contractante se constată că bunurile livrate nu sunt asigurate de către Furnizor cu documentele solicitate, nu trec controlul calitativ și cantitativ – analiză chimică în laborator, prin încercări de laborator pentru fiecare partidă produs livrat, atunci produsul este returnat, iar contractul reziliat. Din formulare nu este suficient de clar dacă condițiile menționate sunt cumulative sau este destul ca oricare dintre acestea să fie îndeplinită.

Caietul de sarcini mai prevede obligația ofertantului de a oferi ca mostre 80 kg de amine neutralizante / cu rol de neutralizare, înainte de testarea reagentului livrat împreună cu partida care va fi pentru testare, și anume:

- 1) MOR, morfolină – 20 Kg (CAS: 110-91-8);
- 2) CHA, ciclohexilamină – 20 Kg (CAS: 108-91-8);
- 3) DEAE, dietilaminoetanol – 20 Kg (CAS: 100-37-8);
- 4) AMP, 2-amino-2-metilpropan-1-ol – 20 Kg (CAS: 124-68-5).

Se precizează că *Acestea sunt necesare pentru o eventuală corectare în regim operativ a compoziției chimice a reagentului.* Totuși observăm că **așa-numitele mostre sunt alte produse decât cele care se preconizează a fi achiziționate.** Ajungem la concluzia că nu este de fapt vorba despre mostre în sensul direct, ci de alte bunuri care ar fi necesare beneficiarului în procesul de testare, pe care își propune să le obțină cu titlu gratuit de la ofertantul câștigător. Prezentarea așa-numitelor mostre ar urma să aibă loc după semnarea contractului, iar nu la etapa de evaluare pentru a stabili

conformitatea bunurilor ce ar urma să fie procurate. Considerăm că **aceste cerințe sunt disproportionale și denotă un dezechilibru contractual foarte accentuat în detrimentul potențialilor ofertanți, ceea ce ar fi de natură să limiteze concurența și/sau să favorizeze un anumit operator economic.** Un operator economic și-a manifestat nemulțumirea față de solicitarea mostrelor, al căror preț ar ajunge la 95000 lei, în secțiunea „clarificări” din sistemul Mtender. Entitatea contractantă s-a eschivat de la răspuns, înscriind prevederile caietului de sarcini ce se referă la testare reagenților. Nu a fost depusă o contestație cu privire la acest aspect.

Totodată, remarcăm că, deși **entitatea contractantă indică expres că va achiziționa doar cantitatea de reagenți care îi sunt necesare, iar termenul de valabilitate a contractului este până la finalul anului 2024, se solicită ca reagenții să fie produși în anul 2024, iar termenul de valabilitate a acestora să fie nu mai mic de 2 ani. Concluzia ar fi că cerințele stabilite, de pe o parte, stabilesc cerințe ce depășesc necesitățile entității contractante, iar pe de alta, limitează participarea operatorilor economici la procedura de achiziție.** La procedura de achiziție au fost depuse patru oferte. Fiecare dintre cei patru ofertanți au indicat în declarațiile privind livrările efectuate în ultimii ani contracte încheiate cu SA „Termoelectrica”.

Analizând o procedură de achiziție, cu obiect asemănător, realizată în anul 2023, identificată cu nr. [ocds-b3wdp1-MD-1677509684732](#), observăm că unele cerințe se repetă, în timp ce altele lipsesc. Spre exemplu, în achiziția respectivă nu s-a solicitat prezentarea mostrelor. Cu referire la etapa de testare a reagenților chimici, se prevede că vor fi supuși testării reagenții analogi celor utilizați la momentul respectiv. Deși putem vorbi și în acest caz de tratament diferențiat, observăm că totuși cantitatea de reagenți necesară realizării testărilor este incomparabil mai mică decât în cazul celei din 2024, variind între 25 kg și câteva sute de kg, doar pentru un singur lot fiind stabilită o cantitate de 600 kg – 1200 kg.

Alte specificații restrictive identificate în procedura de achiziție de reagenți chimici pentru tratarea apei, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1701842666292](#). În caietul de sarcini se regăsesc cerințe față de modul de transportare și ambalare. Pentru lotul **Silicatul de sodiu** se precizează că acesta trebuie să fie furnizat în vas din plastic cu volumul de 6 litri. Pentru lotul **Floculant** – sub formă solidă, livrarea va fi în saci câte 25 kg. Cerințele sunt stabilite similar și pentru alte loturi, ceea ce poate restricționa participarea unor producători furnizori care ar putea pune la dispoziție bunurile în ambalaje diferite de cele specificate, dar fără a crea anumite impedimente beneficiarului. Mai întâlnim și cerințe ce țin de volumul cisternelor în funcție de transportul utilizat – auto sau feroviar. Spre exemplu, pentru lotul **Soda caustică lichidă (NaOH – în recalcul la 100%** se stabilește că trebuie să fie furnizată în cisterne pe cale feroviară, cu volumul $V = 60 - 65 \text{ m}^3$ sau în cisternă auto cu $V = 20 - 30 \text{ m}^3$, echipată cu utilaj de descărcare a reagentului. Pentru lotul **Acid sulfuric tehnic H₂SO₄** sub formă lichidă, se stabilește că, trebuie să fie furnizat în cisterne pe cale feroviară cu volumul $V = 60 - 65 \text{ m}^3$ sau în cisternă auto cu volumul $V = 20 - 25 \text{ m}^3$, echipată cu utilaj de descărcare a reagentului. Admitem că în acest caz cerințele pot fi justificate prin capacitățile entității contractante de recepționare a bunurilor livrate pe cale auto sau feroviară.

Cerințe neclare/lipsa unor acte necesare pentru elaborarea ofertelor

În anul 2023, S.A. „Termoelectrica” și-a propus să înlocuiască aparatele și echipamentele învechite sistemelor de excitație cu tiristoare de tip UNITROL-5000 instalate la turbogeneratoarele de tip ТВФ-120-2Y3 blocul №1, №2, №3, cu softul și componentele modernizate pentru

versiunea **Unitrol-6000**. Se precizează că la CET Sursa nr.1 pentru Turbogeneratoarele (TG) nr.1, 2, 3 sunt instalate sistemele de excitație din seria *Unitrol-5000*, fabricate de *ABB (Turgi, Elveția)*. Sistemele de excitație au fost instalate pentru TG nr. 3 în 2001, pentru TG nr.1 și nr. 2 în 2002.

În procedura de licitație pentru înlocuirea aparatelor și echipamentelor învechite ale sistemelor de excitație cu tiristoare de tip UNITROL-5000 pentru turbogeneratoare №1, №2, №3 de tip TBΦ-120, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1684839742105](#) din 2023, caietul de sarcini conține cerințe suplimentare, ce lipsesc în anunțul de participare, ce se referă la trecerea de către ofertanți a unei preselecții. În anunțul de participare, la secțiunea cu privire la aplicabilitatea unei proceduri de preselecție se menționează că aceasta nu se aplică. Acest lucru creează confuzii. Aceeași situație am remarcat-o și în procedura repetată cu același obiect din 2023, cu nr. [ocds-b3wdp1-MD-1689681912106](#), dar nu se mai regăsește în procedura nr. [ocds-b3wdp1-MD-1706100392466](#) din ianuarie 2024. Totodată, deși în documentația de atribuire se face referire la faptul că necesitatea lucrărilor a fost stabilită în rezultatul Raportului de diagnosticare din 30.07.19, acesta nu a fost atașat la procedurile de licitație desfășurate în anul 2023. Raportul a fost atașat la licitația desfășurată în anul 2024, în urma unei solicitări pe care o vedem în secțiunea „clarificări”, însă și în acest caz raportul a fost atașat fără prima pagină, entitatea motivând că astfel ar divulga informația confidențială despre executantul raportului. Potențialii ofertanți au mai solicitat și atașarea Documentației tehnico-normative ce reglementează efectuarea lucrărilor/serviciilor în paragraful 1 3BHS115722/R80 (Manual de exploatare a sistemului de excitație UNITROL-5000) și 2 306.2-IP-18 (Instrucțiunea de exploatare a sistemelor de excitație UNITROL-5000). Această cerință a fost respinsă, entitatea contractantă considerând inoportună atașarea acestor acte.

La toate cele trei proceduri de achiziție a depus oferte doar „Horus” SRL. Pentru procedura de achiziție nr. [ocds-b3wdp1-MD-1706100392466](#) din 2024, ofertantul a depus o cerere de participare prin care și-a exprimat interesul de a participa, declarând că nu are obiecții la documentația de atribuire. Cu toate acestea, „Horus” SRL a mai atașat la ofertă un proces-verbal de divergențe, prin care a prezentat modificările proprii la contractul standard, solicitând acceptarea acestora. Totuși, la această etapă, operarea acestor modificări este inadmisibilă. Operatorul economic avea posibilitatea de a solicita modificări, fie a contesta documentația de atribuire în termenul prevăzut de legislație. Necontestarea documentației de atribuire denotă acceptarea în integralitate a acesteia. În buletinul achizițiilor publice nu apar informații privind încheierea contractului.

Anularea frecventă a procedurilor de achiziție după deschiderea ofertelor/anunțarea rezultatelor, din cauza erorilor din documentația de atribuire

Monitorizând achizițiile realizate de S.A. „Termoelectrica”, am observat o practică de a anula procedurile de achiziție după deschiderea ofertelor, din motivul admiterii unor erori care ar fi condus la abordări diferite în ofertele depuse. Faptul că aceste situații se repetă, ridică semne de întrebare. Aceste situații ar putea fi folosite abuziv pentru a favoriza unii operatori economici, respectiv de a-i pune pe alții, ale căror oferte au devenit vizibile la deschidere, într-o situație dezavantajoasă.

Procedura de licitație nr. [ocds-b3wdp1-MD-1684148523006](#) a fost anulată după deschiderea ofertelor, pe motiv că entitatea contractantă ar fi constatată abateri, omisiuni și neclarități la caietul de sarcini. Decizia de anulare a licitației a fost contestată de „PROMINTERGAZ” SRL, care a invocat

că „toate neclaritățile legate de caietul de sarcini au fost clarificate de către participanții la licitație și autoritatea contractantă în cadrul etapei clarificărilor”. Acesta a mai adăugat că entitatea contractantă a inițiat o nouă procedură de licitație, iar unica modificare ar fi următorul paragraf adăugat „*Conductele și elementele rețelelor termice cu izolare termică din poliuretan expandat și manta din polietilenă (tablă zincată) vor fi luate prin factură fiscală de la depozitul central din str.Meșterul Manole, 3, CET Sursa 1, a Beneficiarului. „TERMOELECTRICA” SA își rezervă dreptul de a modifica volumele lucrărilor care vor fi executate*”. Contestatorul a explicat că „chestiunea nou introdusă a fost soluționată la etapa clarificărilor”. ANSC a respins contestația din considerentul că contestatorul nu a fost în măsură să combată argumentele entității contractante prin demonstrarea faptului că acestea nu ar împiedica continuarea procedurii și nu ar aduce atingere principiilor care reglementează achizițiile sectoriale. Același operator economic a contestat documentația de atribuire și în procedura repetată, cu nr. [ocds-b3wdp1-MD-1687861963061](#), argumentând că aceasta a fost inițiată în timp ce la ANSC se afla în examinare contestația pentru procedura precedentă. Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru procedura de achiziție a produselor petroliere, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1699886088758](#), Termoelectrica a stabilit unele cerințe considerate abuzive de unii ofertanți. Printre acestea au fost modul de calcul a prețului unitar și obligativitatea prezentării listei stațiilor PECO, cu toate că se procurau produse petroliere în vrac.

Clarificări

Titlu Calcularea prețului	Întrebare primită 24.11.2023 / 14:37
Descriere Conform expresiei "1.4 Calcularea prețului unitar se efectuează conform formulei.", este interpretabil data pentru M1 și nu este o practica corectă pentru stabilirea prețurilor la livrările în vrac. Mai mult decât atât, pentru loturile în vrac, conform caietului de sarcini, nu este obligatoriu ca ofertantul să dețină stații Peco, ceea ce anulează automat corectitudinea descifrării variabilei M1 din formula de calcul al prețului.	
↳ Calcularea prețului	27.11.2023 / 13:30
<i>Buna ziua. Entitatea contractantă a inițiat procedura de achiziționare a bunurilor solicitate în strictă conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor nr.115 din 15 septembrie 2021. Astfel, solicităm să Vă conformați cerințelor expuse din documentația de atribuire.</i>	
Titlu obligativitatea prezentării listei stațiilor PECO la loturile de livrare în vrac	Întrebare primită 27.11.2023 / 15:12
Descriere n condițiile în care livrările în vrac se efectuează de către titularii licențiate în import și comerț cu ridicata a produselor petroliere care conform legii nu sunt obligați să dispună de stații PECO care este raționamentul includerii obligației participanților de a prezenta în mod obligatoriu lista stațiilor pentru toate loturile licitate? Ori este o omisiune și cerința respectivă se referă doar la loturile livrate în baza cardurilor valorice? Atragem atenția Dvs. ordinul Ministrului Finanțelor în documentația standard prevede în mod expres: în restul cazurilor ce țin de achiziționarea de carburanți lichizi și/sau gazoși în vrac, uleiuri, etc. se utilizează principiul general de procurare a bunurilor. Care medie urmează a fi inclusă în oferta în condițiile în care participantul nu dispune nici de o stație Peco în mun. Chișinău?	
↳ obligativitatea prezentării listei stațiilor PECO la loturile de livrare în vrac	27.11.2023 / 15:20
<i>Bună ziua, conform pct. 20 din anunțul de participare, Lista stațiilor PECO, inclusiv Municipiul Chișinău urmează a fi prezentat în original confirmat prin semnătura electronică a Participantului - după caz sau la solicitare.</i>	

Entitatea contractantă a refuzat să opereze modificări, deși pretențiile înaintate au fost rezonabile. După deschiderea ofertelor, lotul nr. 1 și lotul nr. 2 au fost atribuite unui operator economic „Siento” SRL, care nu a îndeplinit cerințele entității contractante referitor la modul de formare a prețurilor. Ofertantul câștigător a recunoscut că nu a utilizat formula stabilită de entitatea contractantă: *„Entitatea contractantă a prevăzut în anunțul de participare media de 15 zile de la stațiile alimentare, de la panou. Media de 15 zile se referă la stație. Atâta timp cât nu ai stații, nu poți să iei în calcul prevederile expuse în anunțul de participare. Expres noi am luat prețul de referință de la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică înainte de data depunerii ofertei, ceea ce noi am considerat că este corect”*. Acesta a mai adăugat că *„Este o cerință care nu a putut fi luată în calcul. Calculul la stații se referă la amănunt nu la livrare în vrac. Cerința a fost clară, dar imposibil de realizat”*.

În rezultatul examinării contestației, entitatea contractantă decis anularea licitației pentru lotul 1 și 2: *„În scopul evitării interpretărilor și ambiguităților constatate în timpul examinării în ședința publică la data de 12.02.2024 a contestației nr. 02/59/24 din 23.01.2024, depusă de către „VERO-NADINA” SRL pe marginea procedurii de achiziție nr. 21117181, privind „Achiziționarea produselor petroliere pentru anul 2024” (lotul nr. 1 și lotul nr. 2), „Termoelectrica” SA consideră oportun dispunerea anulării lotului nr. 1 și lotului nr. 2 din cadrul procedurii de achiziție sectorială nr. 21117181, privind „Achiziționarea produselor petroliere din anul 2024”*.

A fost inițiată o procedură repetată pentru lotul nr. 1 și nr. 2, cu nr. ocds-b3wdp1-MD-1708524608543. Ce este de menționat este că erorile care au servit drept temei pentru anularea primei proceduri de achiziție au fost semnalate în perioada clarificărilor. Entitatea a fost cea care a ignorat acele pretenții și a continuat să desfășoare procedura conform unor reguli care nu erau relevante pentru această achiziție.

Selectarea incorectă a procedurii/ Licitării cu cerințe și criterii de evaluare ambigui

S.A. „Termoelectrica” a desfășurat mai multe proceduri de achiziție de lucrări de restabilire a betonului asfaltic (la solicitare) sau a pavajului (la solicitare), pe parcursul ultimilor ani. Deoarece este vorba de lucrări, necesitatea cărora apare după efectuarea unor intervenții de urgență, nu este posibilă estimarea în prealabil a cantităților de lucrări necesare și unde va fi necesară intervenția. Astfel, entitatea contractantă stabilește o listă de lucrări de mai multe tipuri, care ar putea fi necesare în situații de urgență, și cantități aleatorii în limita sumelor disponibile.

În anul 2023, au fost desfășurate licitații pentru achiziția de lucrări de restabilire a betonului asfaltic (la solicitare), pe loturi, în funcție de sectoarele capitalei unde urmau a se face intervenții (licitațiile deschise nr. ocds-b3wdp1-MD-1676876954776 și nr. ocds-b3wdp1-MD-1680271308787). În ianuarie 2024 a fost lansată licitația deschisă nr. ocds-b3wdp1-MD-1704971942354 pentru achiziția de lucrări de restabilire a betonului asfaltic (la solicitare) și licitația deschisă nr. ocds-b3wdp1-MD-1704976217200 pentru achiziția de lucrări de restabilire a pavajului (la solicitare). Licitatiile din anul 2024 nu au fost împărțite pe loturi. În condițiile în care s-au desfășurat procedurile de achiziție, fiecare ofertant a venit cu prețuri pentru fiecare tip de lucrare, raportate la niște cantități de lucrări stabilite aleatoriu de entitatea contractantă. În virtutea criteriului cel mai mic raport calitate-preț, ajunge să fie desemnată câștigătoare oferta cu prețul mai mic raportată la o cantitate aleatorie din fiecare dintre lucrările enumerate în caietul de sarcini. În acest mod, nu se poate face o evaluare a costurilor fiecărei ofertă, pentru că putem admite că un operator economic,

care nu a oferit cel mai mic preț per total, putea oferi un preț mai mic pentru lucrările care vor fi solicitate cel mai frecvent. Prin contrast, un operator economic care a oferit un preț mai mic pentru oferta în ansamblu, putea oferi un preț mai mare pentru lucrările necesare mai frecvent, astfel încât prețul plătit de fapt să fie mai mare. Dacă procedurile de achiziție din anul 2023 au fost împărțite pe loturi în funcție de sector, procedurile de achiziție din anul 2024 nu au fost împărțite pe loturi, ceea ce a limitat posibilitatea unor companii mai mici de a participa. În același timp, putem admite că entitatea și-a asumat un risc mai mare că ofertantul câștigător ar putea întâmpina dificultăți la executarea mai multor lucrări urgente, concomitent în diferite sectoare ale capitalei.

Pentru lucrările de această natură, legiuitorul a prevăzut acordurile-cadru. Dacă ar fi optat pentru acest tip de procedură, entitatea contractantă putea încheia acorduri cadru cu mai mulți operatori economici care corespund criteriilor de calificare. În caz de necesitate, entitatea putea desfășura procedura de reoferțare, unde operatorii economici cu care au fost încheiate contracte urmau să vină cu oferte pentru tipurile de lucrări necesare, în condiții care nu puteau fi mai puțin avantajoase decât cele stabilite în acordul cadru.

Atribuirea contractului unor operatori economici cu oferte neconforme

În procedura de licitație pentru achiziția de lucrări de restabilire a betonului asfaltic (la solicitare), desfășurată într-un singur lot, au fost depuse șase oferte. Entitatea contractantă a desemnat câștigătoare oferta depusă de asocieria formată din „Barzine-Cons” SRL și „Metnox” SRL. Prin decizia ANSC nr. 03D-204-24 din 09.04.2024, s-a constatat că oferta este neconformă, deoarece ofertanții nu au întrunit condițiile privind experiența similară, stabilite în documentația de atribuire. De asemenea, ANSC a constatat că documentele atașate la ofertă nu au confirmat că operatorul economic se află în posesia utilajelor, instalațiilor și/sau echipamentelor aflate în dotare proprie, fie închiriate necesare îndeplinirii contractului. Ajungem la concluzia că SA „Termoelectrica” a desemnat câștigătoare o ofertă neconformă.

Niciunul dintre membri ai asocierii – „Barzine-Cons” SRL și „Metnox” SRL, nu au o reputație ireproșabilă, ambii fiind suspectați anterior de falsificare de acte. Ziarul de Gardă a scris anterior despre un dosar penal intentat gestionarilor „Barzine-Cons” SRL pentru că ar fi prezentat acte false care să demonstreze că dispunea de personal, utilaje și echipamente tehnice, în condițiile în care acestea lipseau, la o achiziție publică, în articolul Chișinău, „șantier electoral” cu firme penale și 100 de milioane din bugetul statului. Operatorul economic „Metnox” SRL a fost inclus în lista de interdicție a Agenției Achiziții Publice la 02.05.23, pentru prezentarea actelor false în cadrul unei proceduri de achiziție. Judecătorul Victor Sîrbu de la Judecătoria Chișinău a dispus însă suspendarea deciziei de includere în lista de interdicție până la finalizarea examinării cauzei, astfel încât acest operator economic nu poate fi exclus din procedurile de achiziții publice pe acest temei. Mai recent, în privința acestui operator economic a fost depusă o cerere introductivă pentru inițierea procedurii de insolvență de „Dromas Cons” SRL.

Acest articol este un produs al proiectului “Monitorizarea achizițiilor sectoriale în Republica Moldova”, desfășurat de A.O. „Asociația pentru Guvernare Efcientă și Responsabilă AGER”, în calitate de beneficiar de sub-grant a proiectului „Consolidarea integrității în achizițiile publice”. Proiectul este implementat de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în parteneriat cu Fondul de Parteneriat pentru Transparență (SUA). Proiectul urmărește susținerea reformelor în

domeniul achizițiilor publice în Moldova, care vor spori transparența și corectitudinea achizițiilor publice prin abilitarea cetățenilor de a responsabiliza instituțiile relevante.

Opiniile exprimate în cadrul proiectului și responsabilitatea pentru conținutul acestui produs aparțin autorilor proiectului și nu reflectă neapărat opinia IDIS „Viitorul” și a donatorului.

20.04.2024